

Jätejärjestelyt pihalla

Tässä ohjeessa määritellään, milloin pihamaalle sijoitettavien jätejärjestelyjen toteuttamiselle tulee hakea rakentamislupa sekä esitetään suunnittelun, sijoittamisen ja rakentamisen periaatteet.

Sisällys

Luvanvaraisuus	2
Rakentamislupa tarvitaan	2
Rakentamislupaa ei tarvita	2
Rakentamisluvan hakeminen	3
Määräykset	3
Asemakaava	3
Rakennusjärjestys	4
Jätehuoltomääräykset	5
Suunnittelussa huomioitavaa	5
Suunnittelijan tarve	5
Paloturvallisuus	5
Ilmanvaihto	6
Mitoitus	6
Toimivuus	6
Sopivuus ympäristöön	7
Tyhjennyskaluston vaatimukset	8
Haittaeläinten torjunta	9
Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estäminen	9
Yhteiskäyttöjärjestelyt	9
Naapurien huomioiminen	9
Jätekeräyksen ratkaisut pihalla	10
Irralliset jäteastiat	10
Jäteaitaukset	10
Jätesuojat	10
Jätekatokset	10
Osastoidut suojakuoret	11
Syväkeräyssäiliöt	11
Kompostorit	12
Putkikeräysjärjestelmä	12
Lait ja asetukset	12
Jätelaki ja -asetus	12
Pelastuslaki	12
Lisätietoja	13
Lainsäädäntö, asetukset ja määräykset	13
Julkaisut ja oppaat	13
Verkkosivustot	13
Valokuvat ja piirrokset	14
Lyhenteet	14

Luvanvaraisuus

Jäteaitaukset, jätekatokset ja alle 30 neliömetrin kokoiset jätesuojat katsotaan pääsääntöisesti rakennelmiksi.

Rakentamislupa tarvitaan

- jos jäterakennelman rakentamisella on vähäistä merkittävämpää vaikutusta alueiden käyttöön, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön tai ympäristönäkökohtiin tai rakennusvalvonnan on tarpeen valvoa rakennuskohteen rakentamista yleisen edun kannalta. Asemakaavassa suojelluilla alueilla on syytä ottaa yhteyttä rakennusvalvontaan luvanvaraisuuden varmistamiseksi.
- jos asemakaava kieltää jätehuollon laitteiden sijoittamisen pihamaalle. Jätejärjestelyn sijainti tontilla ratkaistaan rakentamisluvalla.
- 30 neliömetrin tai sitä suuremman jäteaitauksen tai jätesuojan rakentamiseen.
- 50 neliömetrin tai sitä suuremman jätekatoksen rakentamiseen. Seinäpinta-alasta vähintään 30 prosenttia tulee olla avointa. Jäteastiat eivät saa näkyä katoksen ulkopuolelle.

Rakentamislupaa ei tarvita

- alle 30 neliömetrin kokoisen jäteaitauksen tai jätesuojan rakentamiseen, ellei asemakaavassa ole alueellisia suojelumääräyksiä eikä kaava estä jätehuollon laitteiden sijoittamista pihamaalle.
- alle 50 neliömetrin kokoisen jätekatoksen rakentamiseen, ellei asemakaavassa ole alueellisia suojelumääräyksiä eikä kaava estä jätehuollon laitteiden sijoittamista pihamaalle. Seinäpinta-alasta vähintään 30 prosenttia tulee olla avointa. Jäteastiat eivät saa näkyä katoksen ulkopuolelle. Määräys koskee kaikkia tontteja.

Asemakaavoitetulla omakoti- tai paritalotontilla rakennettaessa on huomioitava, että tontin pinta-alasta ei saa ilman rakentamislupaa peittää yli 35 % rakennuksilla, terasseilla ja rakennelmilla.

Ilman rakentamislupaa rakennettujen jäteratkaisujen osalta vastuu rakentamiseen liittyvien lakien ja määräysten sekä asemakaavan noudattamisesta on kiinteistön haltijalla.

Rakentamisluvan hakeminen

Lupaa haettaessa hankkeessa tulee olla nimetty pääsuunnittelija ja rakennussuunnittelija.

Rakentamislupaa haetaan sähköisesti Lupapiste -palvelusta (www.lupapiste.fi).

Lupahakemukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

- **pääpiirustukset:**
 - asemapiirros, jossa tulee ilmetä
 - tontin asemakaavamääräykset
 - jätekeräyspaikan etäisyys omasta ja naapurin rakennuksista sekä tontin rajoista.
 - pihajärjestelyjen muutokset aiempaan lupaan verrattuna
 - pohjapiirros, julkisivupiirrokset ja leikkauspiirrokset
- **valtakirja**, jollei tontinomistaja tai haltija itse tee hakemusta tai anna valtuutusta Lupapisteessä.
- **naapurin suostumus**, mikäli jätesuoja sijoitetaan lähemmäksi kuin korkeutensa verran naapurin rajasta (katso kuva 1).

Määräykset

Asemakaava

Asemakaavassa voi olla määräyksiä, jotka ohjaavat tontin jätejärjestelyjen suunnittelua, sijoittumista tontille tai määrittää käytettävän jätekeräysratkaisun. Asemakaavan määräyksiä tulee aina noudattaa ensisijaisesti. Määräyksenä voi olla esimerkiksi:

- **Jätehuollon laitteiden sijoittaminen pihamaalle on kielletty.** Jos tästä määräyksestä halutaan poiketa, jäteastiatilan sijoittuminen tontille ratkaistaan rakentamisluvalla. Jätehuollon laitteiksi katsotaan kaikenkokoiset jäteastioiden säilyttämiseen liittyvät rakennelmat: jäteaitaukset, jätekatokset sekä syväjäteastiat ja palo-osastoidut suojakuoret.
- **Jätesuojan rakennusala.** Määräys velvoittaa sijoittamaan kiinteistön jätejärjestelyt kaavassa osoitetun rakennusalan sisälle.
- **Istutettava tontin osa.** Määräyksen mukaiselle alueelle ei saa sijoittaa jätekatosta, jätesuojaa tai syväjätesäiliöitä.

Istutettavalle tontin osalle on kuitenkin sallittua sijoittaa enintään kaksi 240 litran jäteastiaa, jos ne ympäröidään pensaille tai jäteaitauksella ja aitaus maisemoidaan peittäville istutuksilla. Tätä suurempi astiamäärä on sijoitettava istutettavan alueen ulkopuolelle.
- **Velvoite järjestää jätekeräys korttelin yhteisenä ratkaisuna tai esimerkiksi toteuttaa tontin jätekeräys syväkeräyssäiliöillä.**
- **Suojelualue tai suojeltujen rakennusten tontti (A/s, AO/s, AK/s, Aark tai vastaava).** Kaavamääräyksen mukaisella alueella on erityisiä suojelullisia arvoja, jotka tulee ottaa huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa. Suunnittelun alkuvaiheessa tulee ottaa yhteyttä rakennusvalvontaan lisäohjeiden saamiseksi.

Rakennusjärjestys

Ellei asemakaavassa ole jätejärjestelyihin liittyviä määräyksiä, noudatetaan jätejärjestelyissä aina seuraavia Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen (2023) pykälää.

50 § Tonttien jätehuolto

- Rakennuslupahakemuksessa on osoitettava tontille rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttöön suhteutetut riittävät tilat jätteiden keräämistä ja lajittelua sekä jätehuollon muuta järjestämistä varten.
- Jos jätteiden keräysvälineet sijoitetaan tontin pihamaalle, niiden suojaksi on rakennettava jätesuoja, -katos tai -aitaus tai ne on maisemoitava istutuksin.

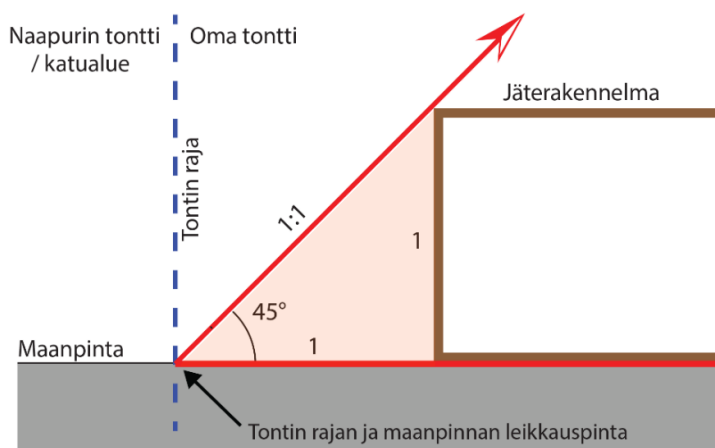
18 § Vajojen ja muiden rakennelmien rakentaminen

- Vaja, katos tai muu rakennelma on sijoitettava naapuritontin rajasta vähintään niin kauaksi, että piirrettäessä tontin rajalta 45 asteen kulmassa suora, rakennelman on jäätävä kokonaan sen alle (ks. kuva 1). Rakennelman sijoittaminen edellä mainittua lähemmäksi rajaa edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta.

Erityisistä syistä rakennusvalvontaviranomainen voi kuitenkin antaa luvan rakentaa rakennelma naapurin rajaan asti, vaikka naapuritontin omistaja tai haltija ei ole antanut suostumustaan, jos tästä ei aiheudu naapurille huomattavaa haittaa.

Jätekeräykseen liittyvien rakennelmien tulee sijaita vähintään korkeutensa verran irti myös katualueen rajasta. Määräystä tulee noudattaa myös syväkeräyssäiliöiden sijoittamisessa. Asemakaavoittamattomalla alueella jätesuojan etäisyydessä yksityistiehen ja maantiehen tulee noudattaa suojaetäisyyksistä annettuja vaatimuksia.

Jätesuoja tulee aina rakentaa oman tontin puolelle. Ellei tontin rajalinjan paikka ole tarkasti tiedossa, kiinteistön haltijan tulee pyytää Helsingin Kaupunkiympäristön asiakaspalvelusta kaupunkimittausspalvelun rajannäyttö. Rajannäyttö on maksullinen.

Kuva 1. Etäisyyttä havainnollistava piirros. Mahdollisen tonttien välisen tasoeron vaikutus etäisyyteen tulee huomioida.

Jätehuoltomääräykset

Kaikilla kiinteistöillä on noudatettava Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) **Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisiä jätehuoltomääräyksiä**.

Määräyksissä esitetään veloitteet jätehuoltoon liittymisestä, jätehuollon järjestämisestä, kerättävistä jätteistä, jätteiden lajittelusta, mitoituksesta, roskaantumisen ehkäisemisestä, sekä jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemisestä. Lisäksi kompostoinnista on omat ohjeet.

Jätehuoltomääräykset koskevat myös kiinteistöjä, joissa jätekeräys on järjestetty putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Suunnittelussa huomioitavaa

Suunnittelijan tarve

Jäteastiatilan järjestämiseen liittyy erityisiä paloturvallisuutta ja ilmanvaihtoa koskevia määräyksiä, joita tulee aina noudattaa. Erityisesti taloyhtiöiden pihilla ja kantakaupungissa suunnittelutehtävä on usein vaativa ja hankkeeseen tulee kiinnittää asiantunteva suunnittelija, esimerkiksi arkkitehti ja joissakin tapauksissa myös rakennesuunnittelija.

Ulkonäköön ja suunnitteluun kannattaa panostaa, koska onnistuneesti sijoitettu ja taidolla suunniteltu ympäristöönsä sopiva ja kaunis jätekeräyspaikka lisää pihan viihtyisyyttä ja pihan käytettävyyttä. Suunnittelijan tarve ja osaaminen korostuu etenkin suojeltuun ympäristöön sijoittuvalla pihalla.

Paloturvallisuus

Paloturvallisuuden osalta tulee noudattaa

- **Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen turvallisuusohjetta 2019:03 Jäteastioiden sijoittelu pihamaalla**
- **ja Suomen pelastusalan keskusjärjestön SPEK opastaa 17: Pihan jäteastiat ja tuhopolttojen torjunta -opasta.**

Jos ohjeissa mainitut turvaetäisyydet eivät toteudu pätevän suunnittelijan tulee suunnitella paloturvallisuusmääräykset täyttävä ratkaisu, esimerkiksi riittävät palo-osastoinnit viereiseen rakennukseen tai rakennelmiin. Ahtailla kantakaupungin umpikorttelitonteilla suositellaan käytettäväksi paloturvallisia osastoituja suojakuoria.

Jätesuojan tai jätekatoksen palo-osastoinniksi riittää EI30, ellei katos aiheuta suurempaa riskiä muille rakennuksille.

Jätekeräysastioissa tai -rakennelmissa **ei saa varastoida** tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaran tai tulipalon sammuttamisen vaikeutumisen vuoksi helposti syttyvää palavaa materiaalia tai sinne kuulumattomia asioita, kuten esimerkiksi auton renkaita, liuottimia tai kaasupulloja.

Tuhopolttoyritysten ennaltaehkäisemiseksi jätesuojat ja -katokset tulee lukita. Lukituksessa tulee noudattaa HSY:n lukitusmääräyksiä.

Ilmanvaihto

Asuntoon tulevaa raitisilmaa ei saa ottaa ilmanlaatua heikentävän rakenteen tai rakennusosan kautta tai ulkoilman laatua pilaavien lähteiden läheisyydestä.

Jätteiden keräyspaikan sijoittamisessa tulee noudattaa

- **Ympäristöministeriön asetusta uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta (1009/2017) 14 §**
- sekä Talotekniikkainfon **Sisäilmasto ja ilmanvaihto-oppaan taulukkoa 14.1. Ulkoilmalaitteiden ja ulospuhalluslaitteiden sijoittaminen.**

Jätekeräyspaikka tulee sijoittaa **vähintään 8 metrin etäisyydelle** viereisten rakennusten ulkoilmalaitteista, kuten ilmanottoaukoista, huonekohtaisista ulkoilmaventtiileistä ja tuloilmaikkunoista sekä avattavista tuuletusikkunoista.

Terveyshaittojen tarkastuksista voi olla yhteydessä Helsingin kaupungin asumisterveysneuvontaan.

Mitoitus

Keräysvälineiden mitoituksen ja jätetilan koon tulee olla suhteessa kiinteistön käyttötarkoitukseen ja todelliseen jätteiden keräilytarpeeseen. Jätetilan mitoituksessa tulee noudattaa **Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY)** mitoitusohjetta.

Toimivuus

Reitti rakennuksesta jätteiden keräyspaikalle tulee olla **esteettömyysasetuksen mukaisella tavalla esteetön**. Käsin siirrettävät keräysvälineet tulee sijoittaa tasaiselle, tukevalle, vaakasuoralle ja kulutusta kestäväälle alustalle, joka on kynnyksetön. Yksittäinen jäteastia tulee voida ottaa tyhjennettäväksi siirtämättä muita astioita. Lisäksi ovien tai porttien on oltava vähintään 400 mm suurinta jäteastiaa leveämmät sujuvan ja turvallisen tyhjennyksen mahdollistamiseksi. Ovi tai portti on varustettava laitteella, jolla ovi tai portti saadaan pysymään auki.

Jätetilan muodolla ja oven sijoituksella voidaan vaikuttaa tilan kokoon ja käytettävyyteen (katso kuva 2). Käytön kannalta paras muoto on suorakaide, jossa astioita on molemmilla puolilla kulkuväylää. Tila voidaan toteuttaa myös niin, ettei sen sisälle tarvitse mennä lainkaan.

Kuva 2. Kaavion 1 jätetilan pohjaratkaisu on toimivuudeltaan optimaalinen - ei synny turhaa sisätilaa ja jäteastioiden tyhjennys on sujuvaa. Kaavion 2 jätetilan muoto pakottaa siirtämään astioita edestakaisin tyhjennyksen yhteydessä. Kaaviossa 3 on esimerkki jätekatoksesta, jota käytetään jätetilan ulkopuolelta käsin eikä katoksen sisälle tarvitse mennä ollenkaan.

Sopivuus ympäristöön

Jätejärjestelyt eivät saa korostua ympäristössä tai rumentaa sitä, vaan ratkaisun tulee olla eleetön ja sopia ulkonäöltään, väritykseltään ja materiaaleiltaan arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan. On suositeltavaa sijoittaa jätteiden keräyspaikka ensisijaisesti tontin huoltopihan luonteiseen osaan, josta ne eivät näy katukuvaan. Jos tämä ei ole mahdollista, jätejärjestelyt eivät saa korostua kaupunkikuvassa eivätkä jäteastiat saa näkyä jättesuojasta tai -aitauksesta kadulle.

Suunnittelun alkaessa tulee selvittää mahdolliset tonttia koskevat

- **ympäristön suojelulliset arvot**, joita ovat valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY), maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt, asemakaavassa suojellut alueet ja rakennukset, erityislaeilla suojellut rakennukset ja alueet, rakennussuojelulailla suojellut rakennukset ja alueet, Docodomo-kohteet, muut kulttuuriperintökohteet.
Edellä mainitut kohteet ja aluerajaukset löytyvät Helsingin kaupungin karttapalvelusta kohdasta Kulttuuriympäristöt.
- **Helsingin kaupungin alueelliset suunnitteluohjeet, rakentamistapamääräykset ja korjaustapaohjeet.** Nämä löytyvät Helsingin kaupungin verkkosivuilta kohdasta Alueelliset suunnitteluohjeet.

Kuva 3. Hienosti talon arkkitehtuuriin sovitettu jäteaitaus. Nuottapolku 8, Helsinki.

Tyhjennyskaluston vaatimukset

Jäteauton tulee päästä esteettömästi kiinteistön jätteiden keräysvälineille. Puut ja muu kasvillisuus tulee sijoittaa ja hoitaa siten, etteivät ne haittaa tyhjennystä. Tyhjennysreitit ja jätteiden keräyspaikan valaistuksen tulee olla riittävä.

Jätekeräysvälineet on pyrittävä sijoittamaan tonttiliittymän läheisyyteen siten, että jäteauto voi tarvittaessa peruuttaa oman tontin alueelle tyhjentämistä varten, eikä sitä tarvitse tyhjennyksen ajaksi pysäyttää jalkakäytävälle tai pyörätielle. Pidempää peruuttamista piha-alueen halki tulee kaikin keinoin välttää. Harkittaessa jäteauton kääntämistä piha-alueella on huomioitava, että jäteauto tarvitsee ympärikäntymiseen 20x20 metrin laajuinen alueen.

Jos tyhjennyspaikka sijaitse piha-alueen perällä, jäteauton ajoväylä ei saa kulkea ristiin pihan leikkialueelle johtavan kulkutien kanssa. Jos risteämistä ei voida välttää, on risteyspaikka merkittävä rakenteellisin ratkaisuin.

Jäteauton ajoväylän tulee kestää jäteauton paino. Täysi jäteauto voi painaa jopa 29–30 tonnia. Ajoväylän leveyden on oltava vähintään 3 metriä, kaarteissa 4 metriä ja vapaa kulkukorkeus 4 metriä. Jos ajoväylä on kapeampi tai matalampi, on jäteastioiden oltava käsin siirrettävissä sekä jäteauton pysähtymispaikan ja jätetilan välinen etäisyys on korkeintaan 10 metriä. Käsin siirrettävien jäteastioiden siirtoväylän kaltevuus ei saa ylittää 1:5 tai kiinteistön haltijan tulee huolehtia, että siirtotyössä on käytettävissä siirtoa helpottavat laitteet.

Syväkeräyssäiliöiden vieressä tulee olla riittävästi tilaa ja kantavuutta tyhjennykseen nosturiautolle ja nosturiauton jalkojen vaatimalle tilantarpeelle. Nosturiauton puomin tulee

ylettyä keräyssäiliöihin. Puomin toimintasäteellä ei saa olla tyhjennystä haittaavia valaisinpylväitä, räystäitä, ilmaaapeleita tai puita oksineen. Kuormauspaikan tulee olla tasainen ja kovapohjainen. Jos syväkeräyssäiliöt ja tyhjennyspaikka ovat eri tasossa, tulee kiinteistön huolehtia, että tyhjennys voidaan suorittaa turvallisesti.

Haittaeläinten torjunta

Keräysastiat ja biojätteen kompostorit tulee suojata haittaeläimiltä, kuten rotilta, hiiriltä ja linnuilta. Vastuu haittaeläinten torjunnasta kuuluu kiinteistön haltijalle.

Terveyshaittojen tarkastuksista voi olla yhteydessä Helsingin kaupungin asumisterveysneuvontaan.

Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estäminen

Pohjavesialueilla jätejärjestelyjen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen.

Jos pohjavesialueella olevalla tontilla suunnitellaan käytettäväksi syväkeräyssäiliöitä, keräyssäiliöiden tulee olla vesitiiviitä ja umpinaisella runkokaivolla varustettuja. Keräyssäiliöiden runkokaivosta ei saa päästää valumaa maaperään tai pohjaveteen. Runkokaivon pohjan pohjaveden ylimmän pinnantason välille on jätettävä vähintään 1,5 metrin paksuinen suojakerros.

Säiliötä ympäröivän täyttömaa-aineksen on oltava laadultaan täyttöön soveltuvaa kiviperäistä ainesta ja käytettävän pintamateriaalin on oltava tiivistä, jolloin pintavalunta ohjataan öljynerotuskaivon kautta hulevesiviemäriin.

Yhteiskäyttöjärjestelyt

On suositeltavaa tutkia mahdollisuutta naapureiden yhteisen jätekeräyspaikan järjestämiseen, koska yhteisillä jätejärjestelyillä voidaan saavuttaa kustannushyötyä ja säästää tontin maapinta-alaa.

Naapurien huomioiminen

Jos jätteiden keräyspaikkaa tai keräystapaa muutetaan olemassa olevalla kiinteistöllä, on varmistettava, ettei muutoksella tuoteta haittaa naapurille. Naapureita on hyvä kuulla muutosta suunniteltaessa.

Jätekeräyksen ratkaisut pihalla

Irralliset jäteastiat

Irralliset jäteastiat on kielletty. Rakennusjärjestyksen 50 §:n mukaan tontin pihamaalle sijoittuvien jätteiden keräysvälineiden suojaksi on aina rakennettava jätesuoja, -katos tai -aitaus tai ne on maisemoitava istutuksin.

Jäteaitaukset

Jos jäteastiat suojataan aitauksella, kaupunkikuvallisista syistä aitauksessa tulee olla portti ja aitauksen yläreunan on oltava niin korkea, että jäteastiat peittyvät kokonaan. Aitauksen materiaalin ja värityksen sopia yhteen tontin rakennusten ja muiden rakennelmien kanssa.

Kuvat 4 ja 5. Jäteastiat tulee peittää näkyvistä. Vasemmassa kuvassa kaunis jäteaitaus, josta puuttuu peittävä portti. Oikeassa kuvassa sopusuhtainen jätösuoja, josta niin ikään puuttuu ovi tai portti.

Jätösuojat

Jätėsuoja on aina katto. Seinät voivat olla umpinaiset tai osittain avoimet, kuitenkin niin, etteivät eriväriset jätekeräysastiat näy suojan ulkopuolelle. Tilan tulee olla tuulettuva. Suojassa tulee olla suljettava portti tai ovi. Suojan materiaalin ja värityksen tulee sopia yhteen tontin rakennusten ja muiden rakennelmien kanssa.

Jätekatokset

Jätekatokseksi määritellään katos, jonka seinäpinta-alasta vähintään 30 % on avointa. Jäteastiat eivät saa näkyä katoksen ulkopuolelle. Näkösuojaa voi lisätä esimerkiksi köynnöksillä tai muulla kasvillisuudella.

Osastoidut suojakuoret

Osastoitu suojakuori on muovista jätteistä suojaava tiivis ja paloturvallinen metallikuori. Suojakuoria suositellaan käyttämään ensisijaisena ratkaisuna kantakaupungin ahtailla sisäpihoilla. Suojakuorien paloturvalliset suojaetäisyydet määräytyvät tuote- ja valmistajakohtaisesti. Kuorien palo-osastoinnin tulee olla hyväksytyn tarkastuslaitoksen (esimerkiksi VTT) testaamia ja todistuksella hyväksymiä. Paloturvallisuuden lisäksi suojakuori suojaa myös ilkeiltä ja tuhoeläimiltä.

Suojakuorien väriyksen ja yksityiskohtien tulee olla arkkitehtuuriin, pihamiljööseen ja ympäröivien rakennusten värimaailmaan sopiva.

Kuva 6. Esimerkki kaupunkikuvallisesti onnistuneesta ratkaisusta ahtaalla sisäpihalla. Palosuojakuoret ja jätelakeita osoittavat kyltit on säilytetty julkisivujen mukaisiksi. Yksityiskohtat on mietitty loppuun asti - jopa kylttien tekstityyppi on valittu rakennusten rakentamisaikakauden tyyliin sopivaksi. Asunto Oy Fredrikinkatu 14, Merimiehenkatu 8, Helsinki.

Syväkeräyssäiliöt

Syväkeräyssäiliöiden tulee olla neliömäisiä ja ne on ympäröitävä peittävin istutuksin. Syväkeräyssäiliöitä sijoitettaessa on huomioitava, että säiliöiden asentaminen vaatii laajoja kaivuutöitä ja tyhjentyminen edellyttää vapaata tilaa astioiden yläpuolelle. Tämän vuoksi syväkeräyssäiliöitä ei tule sijoittaa säilytettävien puiden läheisyyteen. Suurikokoisia puita ei lähtökohtaisesti saa kaataa syväkeräyssäiliöiden asentamisen vuoksi. Tontille sijoittamisessa on lisäksi huomioitava mahdolliset maanalaiset rakenteet kuten sähkökaapelit ja vesi- ja viemäriputkistot.

Kompostorit

Asuinkiinteistöiltä edellytetään biojätteen keräystä tai kompostointia. Kompostoinnissa tulee noudattaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisiä jätehuoltomääräyksiä ja kompostointiohjetta.

Kompostoinnilla ei saa tuottaa haju- tai muuta terveydellistä haittaa. Kompostista aiheutuvien terveyshaittojen tarkastuksista voi olla yhteydessä Helsingin kaupungin asumisterveysneuvontaan.

Putkikeräysjärjestelmä

Aluerakentamiskohteiden jätteiden keräys toteutetaan usein putkikeräysjärjestelmänä. Ratkaisut suunnitellaan jo rakentamiskäytännössä. Keräystapa perustuu yleensä asemakaavaan ja sitoviin sopimuksiin.

Lait ja asetukset

Jätelaki ja -asetus

Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätetila jätteiden keräämistä varten ja jätetilaan on sijoitettava tarvittavat erilliset jätekeräysvälineet. Jäteasetuksessa määrätään tarkemmin jätteiden keräyksen järjestämisestä, jätteiden erilliskeräyksestä ja jätteiden pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöillä.

Pelastuslaki

Rakennuksen omistajan ja haltijan on huolehdittava siitä, että rakennukset ja rakennelmat, mukaan lukien jätekeräyspaikka ympäristöineen ovat sellaisessa kunnossa, että tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara ovat vähäisiä, pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista ja pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon.

Lisätietoja

Lainsäädäntö, asetukset ja määräykset

- Rakentamislaki 751/2023, 127 § Jätehuolto
- Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999) 56 §.
- Jätelaki (646/2011) 2. luku, 11 a §, 13 §, 15 §,
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 10 §, 12 §
- Pelastuslaki (379/2011) 9 §
- Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä (241/2017) 2 §, 4 §, 6 §
- Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017) sekä asetus rakennusten paloturvallisuudesta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta (927/2020)
- Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta (1009/2017) 14 §
- Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräykset. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä.

Julkaisut ja oppaat

- RT 103638 Asuinkiinteistöjen jätehuolto. Syyskuu 2023. Rakennustieto Oy.
- KiinteistöRYL (2024/1), luku 6 Jätehuolto. Rakennustieto Oy.
- Jäteastioiden sijoittelu pihamaalla. Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen turvallisuusohje 2019:03
- Pihan jäteastiat ja tuhopolttojen torjunta. SPEK opastaa 17. Jarmo Majamaa. Suomen pelastusalan keskusjärjestö 2020.
- Ympäristöopas 39, Rakennusten paloturvallisuus ja paloturvallisuus korjausrakentamisessa. Ympäristöministeriö 2003.
- Kompostointiopas. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY).

Verkkosivustot

- Helsingin karttapalvelu. Helsingin kaupungin internet-paikkatietopalvelu.
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän Jätehuolto -verkkosivusto
- Alueelliset suunnitteluohjeet. Helsingin rakennusvalvonnan verkkosivusto. Sisältää joidenkin Helsingin alueiden sekä vuosina 1940–1960 valmistuneiden pientalojen suunnitteluohjeet, rakentamistapamääräykset ja korjaustapaohjeet.
- Talotekniikkainfo. Sisäilmasto ja ilmanvaihto -opas. Talotekninen teollisuus ja kauppa ry.

Valokuvat ja piirrokset

- Kuvat 1–2 ja 4–6: Helsingin kaupungin rakennusvalvonta
- Kuva 3: Street Smart. Cyclomedia 2024.

Lyhenteet

HSY = Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Helsingin rakennusvalvonta
(09) 310 26111
rakennusvalvonta@hel.fi

hel.fi/rava
Hae lupaa ja neuvoa: lupapiste.fi

